

Kanonizacje i beatyfikacje na przełomie dwóch pontyfikatów

„Świętość to decydująca siła przemian”

(zob. Benedykt XVI, Przemówienie do młodzieży,
Kolonia 20 sierpnia 2005)

A. Wstęp; **B.** Jan Paweł II; **1.** Główne linie działalności Jana Pawła II; **2.** Jan Paweł i sprawy kanonizacyjne; **a.** Prawodawstwo w sprawach kanonizacyjnych; **b.** Beatyfikacje i kanonizacje Jana Pawła II; - Liczba proklamacji; - Polscy święci i błogosławieni; - Typologia świętości; **C.** Benedykt XVI i sprawy kanonizacyjne; **1.** Nowe procedury w celebracjach beatyfikacyjnych; **a.** Delegat Papieża; **b.** Miejsce beatyfikacji; **c.** Ceremonia beatyfikacji; **2.** Wyniesieni do chwały ołtarzy w ostatnim okresie; **D.** Liczba beatyfikacji i kanonizacji; **1.** Jan Paweł II **2.** Benedykt XVI; **E.** „Studium” Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych.

A. Wstęp

W ostatnim okresie byliśmy świadkami i, w pewnym sensie, uczestnikami dwóch ważnych wydarzeń w życiu Kościoła: odejście Jana Pawła II oraz wybór nowego papieża i rozpoczęcie pontyfikatu Benedykta XVI. Należy podkreślić, że pontyfikat Jana Pawła II był bardzo długim w stosunku do pontyfikatów innych papieży. Trwał on 26 lat, 5 miesięcy i 17 dni. Był to trzeci pontyfikat co do długości w historii Kościoła, po pontyfikacie św. Piotra (34 lub 37 lat) i bł. Piusa IX (31 lat, 7 miesięcy i 23 dni). Komentarze, które pojawiły się w środkach masowego przekazu zgodnie podkreślały jego wyjątkową intensywność. Dla potwierdzenia tego, przytoczę kilka danych najbardziej rzucających się w oczy.

B. Jan Paweł II

1. Główne linie działalności Jana Pawła II

Pierwszym elementem jest oficjalne **nauczanie papieskie** Jana Pawła II tzw. Magisterium Kościoła. W tym kontekście należy wymienić 14 encyklik, 15 adhortacji apostolskich, 86 innych dokumentów o charakterze uniwersalnym i normatywnym, skierowanych do całego Kościoła. We wspomnianych dokumentach został poruszony szeroki wachlarz problematyki. Chodzi zarówno o problematykę kościelną ale również i zagadnienia uniwersalne, tzn. powszechnego zainteresowania, jak np. pokój, współżycie międzynarodowe, problemy społeczne, ekologia czyli ochrona stworzenia, itp. W ten sposób Kościół miał własne stanowisko odnośnie do ważnych kwestii współczesnego świata. W 1992 roku został ogłoszony „Katechizm Kościoła Katolickiego”. Jest on zasadniczym źródłem, do poznania doktryny Kościoła i pełni ważną funkcję w pracy ewangelizacyjnej, a zwłaszcza w katechizacji.

Drugim elementem jest **działalność duszpasterska** Jana Pawła II, która zostaje określona przez media jako „nadzwyczajna”. Możemy przypomnieć tutaj 104 podróży papieskich poza granice Włoch do 129 różnych krajów, 144 wizyty na terenie Włoch poza Rzym, 748 wizyty na terenie diecezji rzymskiej, 3.228 przemówień wygłoszonych podczas podróży zarówno we Włoszech jak i poza jej granicami. Odnośnie do samych podróży, dociekliwi dziennikarze obliczyli, że Jan Paweł II przebył 1.279.000 km, czyli 31 razy okrażył kulę ziemską¹.

Trzecim elementem jest jego **działalność legislacyjna**. Należy tutaj wspomnieć promulgację Kodeksu Prawa Kanonicznego: „Codex Iuris Canonici” oraz Kodeksu kanonów Kościoła Wschodniego: „Codex Canonum Ecclesiarum Orientalium”. Obydwa teksty legislacyjne są podstawą porządku prawnego Kościoła.

Oto bardzo krótka synteza tego pontyfikatu wyrażona kilkoma liczbami. Oczywiście, za powyższymi liczbami kryje się wielki

¹ Zob. G. Marcuzzi, *La morte del Papa*, in: *La Civiltà Cattolica*, 2005, II, p. 176.

dorobek eklezjalny i duchowy działalności Jana Pawła II w stosunku do Kościoła i całego świata.

Najlepszej i najbardziej autorytatywnej syntezy działalności Jana Pawła II dokonał jego następca Benedykt XVI. Została ona przez niego sformułowana w wywiadzie udzielonym 16 października 2005 roku dla Telewizji Polskiej, właśnie w 27 rocznicę wyboru Jana Pawła II na Stolicę Piotrową. Benedykt XVI dzieli całą działalność Jana Pawła II na dwa wielkie sektory: działalność „ad extra” i działalność „ad intra”.

Najpierw „ad extra” - kierując się ku światu, a następnie „ad intra” - zwracając się ku Kościołowi.

Co się tyczy świata, sądzę, że dzięki wystąpieniom Ojca Świętego, jego obecność, zdolność przekonywania, wzrosła wrażliwość na wartości moralne, świadomość wagi religii w świecie.

Doszło do nowego otwarcia, do zainteresowania na nowo problemami religijnymi, do odkrycia istotnego znaczenia religijnego wymiaru człowieka, ale przede wszystkim ogromnie wzrósł autorytet Biskupa Rzymu. Wszyscy chrześcijanie, niezależnie od różnic, uznający sukcesję Piotrową i nie uznający jej, przyjęli, że to papież jest rzecznikiem chrześcijaństwa, że nikt inny na całym świecie nie może tak jak on przemawiać w imieniu chrześcijaństwa i tak stanowczo mówić współczesnemu światu o chrześcijaństwie.

Dla świata niechrześcijańskiego, dla wyznawców innych religii, stał się on rzecznikiem wielkich, ogólnoludzkich wartości. Pamiętając o tym, trzeba zaznaczyć, że stworzył on klimat dla dialogu między wielkimi religiami i poczucie wspólnej odpowiedzialności za świat: nie da się pogodzić przemocy i religii, i wszyscy w poczuciu wspólnej odpowiedzialności za ludzkość musimy wytyczać drogę pokoju.

Przechodząc zaś do spraw Kościoła, powiedziałbym przede wszystkim, iż najważniejsze jest to, że potrafił on wzbudzić w młodzieży entuzjazm dla Chrystusa. Było to coś nowego - pamiętamy o młodzieży roku 68 czy lat 70. - że wzbudził on w młodzieży entuzjazm dla Chrystusa, dla Kościoła, ale także dla trudnych wartości. Tylko ktoś o tak silnej osobowości i charyzmie był w stanie zmobilizować młodzież dla sprawy Bożej i miłości do Chrystusa.

W Kościele, jak sądzę, ożywił on na nowo umiłowanie Eucharystii. Trwa jeszcze Rok Eucharystii, którego tak bardzo pragnął. Na nowo odkrył sens i wielkość Bożego Miłosierdzia, ale również

bardzo pogłębił miłość do Matki Bożej, prowadząc nas tym samym do głębszego przyjęcia wiary, przez co zwiększa się jej siłę oddziaływania. Oczywiście trzeba też wspomnieć, o czym wszyscy dobrze wiemy, jak istotny był jego wkład w wielkie przemiany na świecie w 1989 roku, które doprowadziły do upadku tak zwanego realnego socjalizmu².

Oto ogólne linie, bardzo syntetyczne, pontyfikatu Jana Pawła II.

2. Jan Paweł II i sprawy kanonizacyjne

Szczególnym przedmiotem naszego zainteresowania jest problematyka związana ze sprawami kanonizacyjnymi. Możemy śmiało powiedzieć, że w naszym sektorze, zaangażowanie Jana Pawła II było bardzo aktywne, można powiedzieć wręcz nadzwyczajne. To zaangażowanie wyrażało się w dwóch kierunkach:

- pierwszy kierunek to działalność legislacyjna, prawodawcza, tzn. ustalenie procedur czyli norm do przestrzegania w postępowaniu kanonicznym;
- drugi kierunek dotyczy ogłaszania nowych błogosławionych i świętych

a. Prawodawstwo w sprawach kanonizacyjnych

25 stycznia 1983 roku Jan Paweł II promulgował Kodeks Prawa Kanonicznego. Był to akt papieski o wyjątkowym znaczeniu eklezjalnym. Ustanawiał on nowy porządek prawny Kościoła. Wszedł w życie 27 listopada 1983 roku. Przez promulgację nowego Kodeksu, poprzedni z 1917 roku został zniesiony. Kodeks Prawa Kanonicznego z 1917 roku miał zasadnicze znaczenie dla spraw kanonizacji, ponieważ określał bardzo dokładnie procedurę jaką należało stosować. Natomiast nowy Kodeks z 1983 roku nie określa procedury dotyczącej beatyfikacji i kanonizacji. Tylko kanon 1403, w paragrafach 1 i 2, stanowi dwie ważne normy dla naszego sektora pracy. Paragraf 1 mówi, że wszystkie sprawy kanonizacyjne kierują się osobnym prawodawstwem papieskim. Natomiast paragraf 2 stwierdza, że normy nowego Kodeksu w procedurze kanonizacyjnej będą stosowane zawsze

² *Człowiek, który żył Bogiem*. Rozmowa z Benedyktem XVI z okazji Dnia Papieskiego, „L'Osservatore Romano”, wydanie polskie, 2005, nr 11-12, s. 42.

tam, gdzie wspomniane osobne prawodawstwo odsyła do Kodeksu albo w przypadku tych norm, które z samej swojej natury odnoszą się również do spraw kanonizacyjnych.

W dzień promulgacji Kodeksu, 25 stycznia 1983 roku, Papież ogłosił Konstytucję Apostolską *Divinus perfectionis Magister* [*Boski Mistrz Doskonałości*]. Jest ona właśnie tym osobnym prawodawstwem papieskim odnośnie do spraw kanonizacyjnych, o którym jest mowa w 1 paragrafie wspomnianego wcześniej kanonu 1403 Kodeksu Prawa Kanonicznego. Konstytucja weszła w życie tego samego dnia, w którym została promulgowana, w odróżnieniu od Kodeksu, który miał „vacatio legis” do 27 listopada 1983 roku.

W ostatnim akapicie części wstępnej Konstytucji Apostolskiej znajduje się bardzo ważne stwierdzenie, które znosi wszelkie dotychczasowe prawodawstwo dotyczące naszej procedury. Pozostaje tylko jeden wyjątek: nadal obowiązują dekrety Urbana VIII, o których jest mowa w nr 2, 6°, 2 akapicie wspomnianej Konstytucji.

Istnieje jeszcze inny dokument, który zawiera normy prowadzenia Procesów diecezjalnych, czyli regulujący procedurę kanoniczną w diecezji rozpoczynającej daną sprawę. Dokument ten nosi nazwę: *Normae Servandae in Inquisitionibus ab Episcopis faciendis in Causis Sanctorum*, czyli *Normy które należy zachować przy prowadzeniu dochodzenia przez Biskupów w sprawach kanonizacyjnych*. Zostały one opracowane przez Kongregację Spraw Kanonizacyjnych, na mocy mandatu papieskiego i ogłoszone 7 lutego 1983 roku.

Powyższe dokumenty stanowią całość prawodawstwa w sprawach kanonizacyjnych, które reguluje tę materię już od ponad 22 lat.

Teraz pragnę przedstawić, w ogólnych zarysach, procedurę kanonizacyjną zawartą we wspomnianych dokumentach papieskich. Według aktualnego prawodawstwa, każda sprawa beatyfikacyjna i kanonizacyjna przechodzi przez trzy etapy: pierwszy etap diecezjalny, po którym następuje drugi i trzeci etap rzymski. Etap „rzymski” oznacza, że odbywa się on w Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych.

- Sprawa beatyfikacji i kanonizacji rozpoczyna się postępowaniem diecezjalnym. Postępowanie to polega na serii aktów prawnych i naukowych, rozpoczętych przez Biskupa, który jest kompetentny do przeprowadzenia dochodzenia. Celem tego etapu jest zebranie wszystkich dowodów, które dotyczą życia, heroicznego cnót lub męczeństwa, opinii świętości lub opinii męczeństwa kandydata na ołtarze. Odnosi się to do

spraw „super virtutibus” (odnośnie do cnót) lub „super martyrio” (odnośnie do męczeństwa). Natomiast jeśli chodzi o sprawy dawne „per viam cultus” (drogą kultu), należy wykazać kult „ab immemorabili tempore” (od niepamiętnych czasów). Istnieje również postępowanie diecezjalne dotyczące domniemanych cudów przypisywanych wstawiennictwu Sług Bożych czy Błogosławionych. Te ostatnie są prowadzone oddzielnie w stosunku do postępowania diecezjalnego dotyczącego cnót heroiczych czy męczeństwa.

- Po zebraniu całości materiału dowodowego podczas wspomnianego dochodzenia diecezjalnego i jego zamknięciu, cała dokumentacja jest przesyłana do Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Sprawa beatyfikacyjna rozpoczyna drugi etap, który będzie się toczył na szczeblu rzymskim. Drugi etap to przede wszystkim wnikliwe studium sprawy. Rozpoczyna się ono stwierdzeniem ważności dochodzenia diecezjalnego, na mocy którego uznaje się, że procedura diecezjalna spełnia wymogi prawne czyli że została przeprowadzona według norm kanonicznych. Zostaje wyznaczony tzw. „relator”. Pod jego kierunkiem opracowuje się tzw. „Positio”, w której są zebrane i przedstawione w sposób syntetyczny dowody wykazujące heroiczną cnót czy męczeństwo Sługi Bożego.

- Następuje trzeci etap, a mianowicie dyskusja i ocena odnośnie do meritum sprawy. Oceny dokonują teolodzy, a w przypadku gdy mamy do czynienia ze sprawą dawną, poprzedzona jest przez studium historyków. Następnie dokumentacja zostaje przedłożona podczas Sesji Zwyczajnej do oceny Kardynałów i Biskupów, członków Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. W końcu Kardynał Prefekt przedstawia Papieżowi końcowy rezultat całego studium. Ojciec Święty zatwierdza przedstawione konkluzje i podejmuje decyzje odnośnie do beatyfikacji czy kanonizacji.

b. Beatyfikacje i kanonizacyjne Jana Pawła II

Chciałbym teraz podać trochę danych statystycznych. Opinia publiczna i międzynarodowe środki masowego przekazu podkreślały niejednokrotnie dużą liczbę beatyfikacji i kanonizacji, porównując je z tymi, których dokonano w przeszłości. W mediach akcentowano również różnorodność osób kanonizowanych. Chodzi o osoby, tzn. ludzi wywodzących się z różnych warstw społecznych i z różnych sytuacji w życiu Kościoła. Interesująca jest także geografia świętych, czyli środowiska i

kraje ich pochodzenia. Pochodzą oni ze wszystkich miejsc na świecie, gdzie Kościół jest obecny. Należy podkreślić, że wiele spraw pochodzi z krajów świeżej czy nawet współczesnej ewangelizacji. Trzeba też wziąć pod uwagę typologię świętości, tak jak ona wynika z duchowości nowych Świętych i Błogosławionych. Chodzi tutaj o typ świętości, który jest przedstawiany wiernym Kościoła do inspirowania się nim w życiu.

- Liczba proklamacji

Od początku pontyfikatu Jana Pawła II Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych przygotowała około 1800 beatyfikacji i kanonizacji, a dokładnie 1828. Ojciec św. Jan Paweł II w ciągu przeszło 26 lat swojego pontyfikatu przewodniczył 147 uroczystościom beatyfikacyjnym, w czasie których ogłosił 1345 błogosławionych, a wśród nich 1032 męczenników i 313 wyznawców.

W tym czasie odbyło się 51 uroczystości kanonizacyjnych, podczas których Ojciec św. ogłosił 482 świętych, a w tej liczbie 402 męczenników i 80 wyznawców. Do tych ceremonii i podanych na tym miejscu liczb chciałbym dołączyć także fakt wznowienia kultu św. Meinarda podczas wizyty apostolskiej Jana Pawła II w krajach bałtyckich, a dokładnie w Rydze na Łotwie, w dniu 8 września 1993 r. Do tych danych trzeba dołączyć także zapowiedź przyznania tytułu Doktora Kościoła św. Teresie od Dzieciątka Jezus w czasie Światowego Dnia Młodzieży w Paryżu. Nadanie tego tytułu nastąpiło 19 października 1997 w Rzymie.

Trzeba zauważyć, że beatyfikacje i kanonizacje, w wielu wypadkach, były zbiorowe, tzn. w czasie jednej uroczystości Ojciec św. beatyfikował lub kanonizował więcej osób lub nawet całe grupy. Tak było szczególnie w przypadkach męczeństwa, które miało miejsce, posługując się terminologią techniczną, *eodem tempore, eodem loco, eadem persecutione*, czyli *w tym samym czasie, w tym samym miejscu i w czasie tego samego prześladowania*. Elementy te interpretuje się nie tyle w sensie ścisłym, co w sensie moralnym. Tytułem przykładu można tu przypomnieć męczenników z czasów rewolucji francuskiej (64) beatyfikowanych 1 października 1995 r., 13 męczenników obrządku bizantyjsko-greckiego, którzy ponieśli śmierć za sprawę jedności z Rzymem i zostali beatyfikowani w dniu 6 października 1996 r., męczenników hiszpańskich (233) beatyfikowanych 11 marca 2001 r., męczenników obrządku bizantyjsko-greckiego na Ukrainie z czasów prześladowań komunistycznych, beatyfikowanych 27 czerwca 2001 r. we Lwowie. Można tu też wymienić 116 męcen-

ników w Wietnamie kanonizowanych 19 czerwca 1988 r., 25 męczenników meksykańskich kanonizowanych w Roku Jubileuszowym dnia 21 maja 2000 r., czy w końcu 120 męczenników chińskich kanonizowanych w dniu 1 października 2000 r.

Żeby wyrobić sobie jaśniejszy pogląd o danych statystycznych, które tu podałem, trzeba je porównać z danymi z przeszłości. Od czasów Papieża Sykstusa V, który w roku 1588 powołał do życia odpowiedzialną za sprawy kanonizacyjne Kongregację Rytów, aż do pontyfikatu Pawła VI włącznie (1978) ogłoszono 808 błogosławionych. Gdy chodzi o świętych, to od pierwszej kanonizacji św. Jacka Odrowąża OP i od początku istnienia Kongregacji za pontyfikatu Klemensa VIII (1592-1605), czyli od 17 kwietnia 1594 r. aż do papieża Pawła VI, takich kanonizacji było 296.

Trzeba tu jeszcze podkreślić, że dane statystyczne, o których przed chwilą była mowa, obejmują tylko cztery wieki historii Kościoła: od 1588 aż po czasy obecne, czyli od czasu ustanowienia przez papieża Sykstusa V Świętej Kongregacji Rytów, obecnie Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych, aż do naszych dni. Są one możliwe do ustalenia przez dokumentację zachowaną w Kongregacji. Poza zasięgiem tych danych pozostaje jeszcze 14 wieków, bogatych w świętość, która była stwierdzana przez Kościół w innych formach i według procedury ówczesnych czasów. Takim był np. kult kościelny, kanonizacje biskupie, kanonizacje synodalne, potwierdzanie papieskie itp. Podkreślmy na tym miejscu, że są tysiące świętych, zwłaszcza z pierwszego tysiąclecia chrześcijaństwa, którzy nie są ujęci w dokładnych statystykach. Nie było wtedy potrzeby ani statystyk ani liczb. Ważny był kult i religijność ludowa, Niektórzy z nich zostali wprowadzeni do kalendarza powszechnego, inni pozostali w kalendarzach partykularnych, lub odbierają cześć w poszczególnych krajach w kontekście pięknych legend lub ciekawych opowiadań.

- Polscy święci i błogosławieni

Nasza Ojczyzna zawdzięcza Janowi Pawłowi wielu świętych i błogosławionych. W okresie swojego Pontyfikatu ogłosił 9 świętych oraz wyniósł do chwały ołtarzy, jako błogosławionych, 155 Polek i Polaków. Dla porównania można przytoczyć dane, według których od 1594 r., tzn. od roku kanonizacji św. Jacka Odrowąża za Pontyfikatu Klemensa VIII do 16.X.1978 r., tylko 4 Polaków zostało ogłoszonych świętymi: wspomniany św. Jacek Odrowąż (XII-1257) kanonizowany 17.IV.1594 r.,

św. Stanisław Kostka (1550-1568), beatyfikowany w 1605 r. i kanonizowany 31.XII.1726 r., św. Jan z Kęt (1390-1473), którego kult „od niepamiętnych czasów” został potwierdzony 28.III.1676 r., kanonizowany 16.VII. 1767 r. oraz św. Andrzej Bobola (1591-1657), beatyfikowany 30.X.1853 r. i kanonizowany 17.IV.1938 r.

Podobnie, w okresie od 1588 roku (utworzenie Kongregacji Obrzędów) do 1978, różni papieże ogłosili błogosławionymi 63 Polek i Polaków. Chodziło tutaj przede wszystkim o potwierdzenie kultu „od niepamiętnych czasów” w przypadku następujących błogosławionych: Bogumiła (1116-1182) - 27.V. 1925, Bronisławy (1200-1259) - 23.VIII.1839, Czesława (1180-1242) - 27.VIII.1712, Doroty z Małowów (1347-1394) - 9.I.1976, Jakuba Strepy (1340-1409) - 11.IX.1790, Jana z Dukli (1414-1484) - 21.I.1733, Jolanty (1235-1298) - 26.IX.1827, Kingi (1224-1292) - 11.VI.1690, Sadoka i 48 Towarzyszy, Męczenników sandomierskich - 16.X.1807, Salomei (1211-1268) - 17.V.1673, Szymona z Lipnicy (1440-1482) - 24.II.1685, Wincentego Kadłubka (1150-1223) - 18.II.1764, Władysława z Cierniowa (1440-1505) - 11.II.1750 oraz o beatyfikacje Maksymiliana Marii Kolbego (1894-1941) - 17.X.1971 i Marii Teresy Ledóchowskiej (1863-1922) - 19.X.1975 dokonane przez Pawła VI w Rzymie.

Jana Pawła II ogłosił świętymi:

Imię i Nazwisko	Data i miejsce beatyfikacji	Data i miejsce kanonizacji
Maksymilian Maria Kolbe (1894-1941)	17.X. 1971, Rzym	10.X. 1982, Rzym
Albert Chmielowski (1845-1916)	22. VI. 1983, Kraków	12.XI.1989, Rzym
Rafał Kalinowski (1835-1907)	22. VI. 1983, Kraków	17.XI.1991, Rzym
Jadwiga, Królowa Polski (1374-1399)	31. V. 1979, zezwolenie na kult	8. VI. 1997, Kraków
Jan z Dukli (1414-1484)	21.I.1733, potwierdzenie kultu „od niepamiętnych czasów”	10.VI.1997, Krosno
Kinga (1224-1292),	11.VI.1690, potwierdzenie kultu „od niepamiętnych czasów”	16.VI.1999, Stary Sącz

Faustyna Kowalska (1905-1938),	18.IV. 1993, Rzym	30.IV.2000, Rzym
Józef Pelczar (1842-1924),	2.VI1991, Rzeszów	8.V.2003,Rzym
Urszula Ledóchowska (1865-1939),	20. VI 1983, Poznań	18.V.2003,Rzym

Oprócz wymienionych wyżej 9 Polek i Polaków ogłoszonych świętymi przez Jana Pawła II należy wspomnieć jeszcze o dwóch innych postaciach. Jedną z nich jest św. Melchior Grodziecki (1584-1616), beatyfikowany 14.I.1905 w Rzymie i kanonizowany w Koszycach na Słowacji 2.VII.1995 r. razem z Markiem Krizevcaninem (Chorwat) i Stefanem Pongraczem (Węgier). Druga postać to św. Jan Sarkander (1576-1620), święty dwóch narodów: Czech i Polski, beatyfikowany w Rzymie 6.V. 1860 r. i kanonizowany 21.V.1995 r. w Ołomuńcu, Republika Czeska.

Polscy błogosławieni wyniesieni do chwały ołtarzy przez Jana Pawła II

Imię i Nazwisko	Data beatyfikacji	Miejsce beatyfikacji
Karolina Kózka (1898-1914)	10.VI.1987	Tarnów
Michał Kozal (1893-1943)	14.VI.1987	Warszawa
Honorat Koźmiński (1829-1916)	6.X.1988	Rzym
Franciszka Siedliska (1842-1902)	23.IV.1989	Rzym
Bolesława Lament (1862-1946)	5.VI.1991	Białystok
Rafał Chyliński (1694-1741)	9.VI.1991	Warszawa
Aniela Salawa (1881-1922)	13.VIII.1991	Kraków
Maria Angela Truszkowska (1825-1899),	18.IV.1993	Rzym
Stanisław Kazimierczyk (1433-1489)	18.IV.1993, potwierdzenie kultu „od niepamiętnych czasów”	Rzym
Joanna Kolumba Gabriel (1858-1926)	16.V.1993	Rzym
Maria Marcelina Darowska (1827-1911)	6.X.1996	Rzym

Wincenty Lewoniuk (1849-1874) i 12 Towarzyszy, Męczennicy Podlascy	6.X.1996	Rzym
Bernardyna Jabłońska (1878-1940)	6.VI.1997	Zakopane
Maria Karłowska (1865-1935)	6.VI.1997	Zakopane
Wincenty Frelichowski (1913-1945)	7.VI.1999	Toruń
Antoni Julian Nowowiejski (1858-1941) i 107 Towarzyszy, Męczennicy	13.VI.1999	Warszawa
Edmund Bojanowski (1814-1871)	13.VI.1999	Warszawa
Regina Protmann (1552-1613)	13.VI.1999	Warszawa
Maria Stella Mardosewicz (1888-1943) i 10 Towarzyszek, Męczenniczki z Nowogródka	5.III.2000	Rzym
Zgmunt Gorazdowski (1845-1920)	26.VI.2001	Lwów
Józef Bilczewski (1860-1923)	26.VI.2001	Lwów, Ukraina
Zygmunt Szczęsny Feliński (1822-1895)	18.VIII.2002	Kraków
Jan Balcki (1869-1948)	18.VIII.2002	Kraków
Jan Beyzym (1850-1912)	18.VIII.2002	Kraków
Sancja Janina Szymkowiak (1910-1942)	18.VIII.2002	Kraków
August Czartoryski (1858-1893)	25.IV.2004	Rzym

Wśród błogosławionych można na tym miejscu wspomnieć również bł. Jerzego Matulewicza-Matulaitisa (1871-1927), Litwina z urodzenia i przekonania, który wiele lat swej działalności duszpasterskiej poświęcił Kościołowi i społeczeństwu polskiemu. Został on beatyfikowany w Rzymie 28.VI.1987.

- Typologia świętości

Jeżeli przyjrzymy się uważnie danym dotyczącym świętych i błogosławionych pontyfikatu Jana Pawła II lub przeanalizujemy jego przemówienia, będziemy mogli zauważyć niektóre priorytety lub tendencje w ukazywaniu przez Kościół modeli świętości. Te priorytety i typologia świętości pomagają w lepszym zrozumieniu licznych beatyfikacji i kanonizacji jak również w zrozumieniu ich znaczenia dla całego Kościoła.

Chodzi przede wszystkim o następujące priorytety:

a. Jan Paweł II z wielkim naciskiem podkreślał znaczenie męczenników za wiarę. W historii Kościoła męczeństwo zawsze było obecne. Za pośrednictwem beatyfikacji i kanonizacji męczenników Ojciec Święty chciał przypomnieć, że w dwóch ostatnich wiekach, a zwłaszcza w wieku dwudziestym, istnieje bardzo wielka liczba męczenników. Powróciliśmy prawie do pierwszych wieków chrześcijaństwa, do czasów męczeńskich. Jan Paweł II mówił o tym niejednokrotnie w swoich homiliach podczas uroczystości beatyfikacyjnych. Stwierdził to w sposób szczególnie wyraźny w Roku Jubileuszowym, 7 maja 2000, podczas uroczystości ekumenicznej ku czci męczenników w rzymskim Koloseum.

b. Papież zwracał szczególną uwagę na kraje, które do tej pory nie posiadały własnych świętych czy błogosławionych. Chodzi tutaj przede wszystkim o kraje świeżej ewangelizacji lub o kraje jeszcze misyjne. W podobnej sytuacji są też kraje gdzie większość mieszkańców nie należy do Kościoła Katolickiego albo w ogóle nie są chrześcijanami, czyli samo chrześcijaństwo należy do mniejszości religijnej. Należy wymienić tutaj beatyfikacje i kanonizacje wielkich misjonarzy, jak np. Daniela Comboni, Arnolda Janssen, Józefa Freinademetza (kanonizowanych 5 października 2003 roku) lub osoby pochodzące z tych krajów, np. Mikołaj Bunker Kitbamrung, Tajlandczyk, Andrzej, osoba świecka, katechista z Wietnamu, Piotr Calungsod, świecki katechista z Filipin (beatyfikowani 5 marca 2000 roku).

c. Jan Paweł II bardzo podkreślał świeckie oblicze świętości, ogłaszając błogosławionymi i świętymi osoby świeckie. W sposób szczególny leżały mu na sercu ojcowie i matki rodzin. Jako przykład przytaczamy tutaj bł. małżeństwo Beltrame Quattrocchio z Rzymu lub matkę rodziny, bł. Janinę Beretta Molla z Mediolanu.

d Były również kontynuowane beatyfikacje i kanonizacje osób konsekrowanych, zarówno księży jak i zakonnic czy zakonników. Można wspomnieć tutaj św. Ojca Pio z Pietrelciny, błogosławioną Matkę Teresę z Kalkuty. Są to chrześcijanie o wymiarze światowym poprzez swoje radykalne świadectwo wiary. Są oni wymownym dowodem na żywotność i aktualność chrześcijaństwa.

C. Benedykt XVI i sprawy kanonizacyjne

1. Nowe procedury w celebracjach beatyfikacyjnych

Ojciec Święty Benedykt XVI wydał nowe dyspozycje odnośnie do ceremonii beatyfikacyjnych. Te dyspozycje, których jest cztery, zostały ogłoszone 29 września 2005 roku w specjalnym „Komunikacie Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych”, ogłoszonym tego samego dnia w „L'Osservatore Romano” w językach włoskim i łacińskim.

Na początku Komunikatu stwierdza się, że dyspozycje w nim zawarte są rezultatem studium racji teologicznych i duszpasterskich odnośnie do ceremonii beatyfikacyjnych i kanonizacyjnych. Studium takie zostało dokonane przez zainteresowane dykasteria Kurii Rzymskiej, a mianowicie przez Kongregację Spraw Kanonizacyjnych, Kongregację do spraw Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, Papieski Urząd do spraw Celebracji Liturgicznych. W tym celu odbyło się kilka spotkań przedstawicieli powyższych dykasteriów w siedzibie naszej Kongregacji.

a. Delegat Papieża

Jedną z pierwszych nowości, pierwsza dyspozycja, dotyczy faktu, że Ojciec Święty nie będzie osobiście przewodniczył uroczystościom beatyfikacyjnym. Będą się one odbywały pod przewodnictwem delegata Papieża, występującym w jego imieniu. Z zasady będzie to Prefekt Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych.

Dla ścisłości, należy stwierdzić, że powyższa dyspozycja nie jest czymś nowym. Chodzi tutaj raczej o powrót do dawnej procedury, która istniała od 1662 roku do 1971. Benedykt XVI podjął tę decyzję przy okazji pierwszej beatyfikacji swojego pontyfikatu. Chodziło o uroczystość, która odbyła się 14 maja 2005 roku w Bazylice św. Piotra na Watykanie, gdy ceremonii beatyfikacyjnej przewodniczył „de mandato Summi Pontificis” Prefekt Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych.

Na podjęcie wspomnianej decyzji wpłynęły następujące powody: natury teologicznej i natury duszpasterskiej. Postanawiając nie przewodniczyć osobiście celebracjom beatyfikacyjnym, Ojciec Święty pragnie podkreślić w sposób bardziej widoczny zasadniczą różnicę jaka istnieje między beatyfikacją a kanonizacją. Chodzi więc o „motywację teologiczną”, która leży u podstaw powyższej decyzji. Należy jednak stwierdzić, że zarówno beatyfikacje jak i kanonizacje są i pozostaną zawsze aktami papieskimi. Inna forma liturgiczna pragnie zwrócić uwagę, że poprzez beatyfikację Ojciec Święty zezwala na to, by określone Słudze Bożemu był oddawany kult publiczny w zakresie lokalnym. Chodzi tutaj o diecezję lub konkretny region geograficzny albo o zainteresowane środowiska, jak np. domy Zgromadzeń zakonnych, również wówczas gdy znajdują się one w różnych krajach. Natomiast ceremonie kanonizacji będą odbywały się pod przewodnictwem Ojca Świętego. Poprzez ten papieski akt błogosławionemu zostanie nadany tytuł „świętego” a jego kult zostanie rozszerzony na cały Kościół, stając się obowiązującym.

b. Miejsce beatyfikacji

Według nowych dyspozycji beatyfikacje nie będą się odbywały w Rzymie, lecz w kościołach partykularnych. Chodzi przede wszystkim o siedziby diecezji, które były promotorami sprawy beatyfikacyjnej albo o inne miejscowości uznane za szczególnie odpowiednie i właściwe. Taka dyspozycja podyktowana jest „wymogami duszpasterskimi”. W ten sposób kościoły partykularne są bardziej włączone w akt beatyfikacji. Jest tutaj również podkreślony aspekt kolegialności biskupiej, która staje się bardziej widoczna. Z punktu widzenia duszpasterskiego jest na pewno pożyteczny fakt, że cała wspólnota kościoła lokalnego, a nie tylko ci, co mogliby udać się do Rzymu, może uczestniczyć w celebracji wyniesienia do chwały ołtarzy jednego ze swoich członków. Podczas pontyfikatu Jana Pawła II można było stwierdzić jak wiele dobrych owoców wypływało z beatyfikacji celebrowanych na terenie kościołów partykularnych.

Miejscem najbardziej wskazanym na celebrację rytu beatyfikacji jest diecezja, która przygotowała sprawę nowego błogosławionego. Z powodu szczególnych motywów, jak np. miejsce urodzenia czy śmierci, dłuższej działalności, można wybrać inną miejscowość prowincji kościelnej czy regionu geograficznego, bardziej odpowiadającą dla takiej uroczystości.

Powyższe dyspozycje nie zamykają możliwości, że również i Rzym może być miejscem rytu beatyfikacji. Zależy to od szczególnych racji. W takich przypadkach zainteresowane strony, tzn. biskupi zaangażowani i promotorzy sprawy zwracają się do Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej z prośbą o to, by ryt beatyfikacji miał miejsce w Rzymie. Jest oczywiste, że w tym przypadku należy przedstawić odpowiednie motywacje takiej prośby.

Należy jednak podkreślić, że gdziekolwiek miałyby miejsce celebracje beatyfikacji, zarówno w Rzymie jak i w kościołach partykularnych, musi być widoczne, że każda beatyfikacja jest aktem papieskim. Tylko i wyłącznie Ojciec Święty może pozwolić na kult lokalny Sługi Bożego. Papież ogłasza swoją decyzję poprzez List Apostolski, który zostaje odczytany przez jego delegata podczas ceremonii beatyfikacyjnej.

Jak już mogliście stwierdzić, ostatnie ceremonie beatyfikacyjne odbyły się w różnych miejscowościach i krajach. Niektóre miały miejsce w Rzymie, inne w Warszawie (Polska), w Bari, Vicenza, Mediolanie, Neapolu, Bresci, Fiesole (Włochy), w Guadalajara (Meksyk), w Ramapuram (India), w Roermound (Holandia), w Belo Horizonte (Brazylia), w Budapeszcie (Węgry), w Spirze (Niemcy), w Bilbao (Hiszpania).

c. Ceremonia beatyfikacji

Nowe dyspozycje przewidują, że ryt beatyfikacji będzie się dokonywał podczas celebracji eucharystycznej. Dokładnie będzie miał miejsce po akcie pokutnym a przed uroczystym hymnem „Gloria”. Jakież szczególne powody lokalne mogą czasami przemawiać za tym, aby beatyfikacja była dokonana podczas nabożeństwa Słowa Bożego albo w czasie Liturgii Godzin. Już w czasie pontyfikatu Jana Pawła II niektóre beatyfikacje, chociaż rzadko, odbyły się podczas Pierwszych Nieszporów niedzielnych lub świątecznych.

Papieski Urząd do spraw Celebracji Liturgicznych będzie ustalał z kościołami partykularnymi wszystkie kwestie dotyczące przebiegu celebracji beatyfikacji.

Dyspozycje papieskie podkreślają, aby ryt beatyfikacji był w swojej istocie jednakowy, niezależnie od tego gdzie będzie się odbywał. Dlatego zaleca się, aby w jak najbliższym okresie czasu został opracowany „Ordo beatificationis et canonizationis”. Powinien być przygotowany przez Papieski Urząd do spraw Celebracji Liturgicznych we współpracy z

Kongregacją Spraw kanonizacyjnych i Kongregacją do spraw Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów.

2. Wyniesieni do chwały ołtarzy w ostatnim okresie

Podczas półtorarocznego pontyfikatu Benedykta XVI miały miejsce w Rzymie dwie ceremonie kanonizacyjne: 23 października 2005 roku i 15 października 2006 roku. Zostało ogłoszonych 9 nowych świętych (wszyscy wyznawcy: Józef Bilczewski, arcybiskup lwowski obrządku łacińskiego i Zygmunt Gorazdowski, kapłan i proboszcz, założyciel Zgromadzenia Sióstr św. Józefa, obydwaj ze Lwowa, na terenie dzisiejszej Ukrainy; Kajetan Catanoso, Włoch z Reggio Emilia, kapłan i proboszcz, założyciel Zgromadzenia Córek św. Weroniki Misjonarek św. Oblicza; Albert Hurtado Cruchaga, Chilijczyk z Santiago de Chile, kapłan, jezuita; Feliks z Nicosii, Włoch, brat zakonny z Zakonu Kapucynów; Rafał Guizar Valencia, biskup Vera Cruz w Meksyku; Filip Smaldone, Włoch pochodzący z Neapolu, który pełnił swoją posługę kapłańską w Lecce, kapłan diecezjalny i założyciel Sióstr Salezjanek Najświętszych Serc; Róża Venerini, Włoszka z Viterbo, założycielka Zgromadzenia Maestre Pie Venerini i Teodora Guérin, Francuska, założycielka Zgromadzenia Sióstr Opatrzności św. Maryi „ad Nemos” (Saint Mary of the Woods).

Oдноśnie do beatyfikacji to w ostatnim okresie zostało wyniesionych do chwały ołtarzy 45 czcigodnych sług bożych, wśród których jest 23 męczenników i 22 wyznawców.

W roku 2005 miały miejsce następujące beatyfikacje:

- **14 maja** w Bazylice św. Piotra w Rzymie: Ascencja Nicol Goffi, współzałożyciela i pierwsza przełożona generalna Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Dominikanek od Różańca Świętego; Marianna Barbara Cope, siostra zakonna ze Zgromadzenia Sióstr z Trzeciego Zakonu św. Franciszka z Syracuse, znana jako „Matka Marianna z Molokai”;

- **19 czerwca** w Warszawie, Polska: Władysław Findysz, kapłan diecezjalny, męczennik; Bronisław Markiewicz, kapłan, założyciel Zgromadzeń św. Michała Archaniola; Ignacy Kłopotowski, kapłan diecezjalny i założyciel Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Loretańskiej;

- **9 października** w Bazylice św. Piotra w Rzymie: Klemens Augustyn von Galen, kardynał, biskup Münster, Niemcy;

- **29 października** w Bazylice św. Piotra w Rzymie: Józef Tápies Sirvant i VI towarzyszy, kapłani diecezjalni, męczennicy; Maria od Aniołów Ginard Marti, siostra zakonna ze Zgromadzenia Sióstr Zelatorek Kultu Eucharystycznego, męczennica;

- **6 listopada** w Vicenza, Włochy: Eurosia Fabris, matka rodziny, tercjarka franciszkańska;

- **13 listopada** w Bazylice św. Piotra w Rzymie: Karol de Foucald, kapłan diecezjalny; Maria Pia Mastena, założycielka Instytutu Sióstr Świętego Oblicza; Maria od Ukrzyżowania Rosa Curcio, założycielka Zgromadzenia Sióstr Karmelitanek Misjonarek św. Teresy od Dzieciątka Jezus;

- **20 listopada** w Guadalajara, Meksyk: Józef Trynidad Rangel, kapłan diecezjalny, Andrzej Solá Molist, kapłan ze Zgromadzenia Misjonarzy Synów Niepokalanego Serca Maryi i Leonard Pérez Larios, świecki, męczennicy; Dariusz Acosta Zurita, kapłan diecezjalny, męczennik; Anaklet González Flores i VII towarzyszy oraz Józef Sánchez del Rio, świeccy, męczennicy.

Natomiast w **roku 2006** miały miejsce następujące beatyfikacje:

- **18 marca** w Bari, Włochy: Elia od św. Klemensa Teodora Fracasso, zakonnica z Zakonu Karmelitanek Bosych;

- **30 kwietnia** w Mediolanie, Włochy: Ludwik Biraghi, kapłan diecezjalny i założyciel Instytutu Sióstr św. Marceliny; Ludwik Monza, kapłan diecezjalny i założyciel Świeckiego Instytutu Małych Apostołów Miłości;

- **30 kwietnia** w Ramapuram, Indie: Augustyn Thevarparampil zwany „Kunjachan”, kapłan diecezjalny;

- **13 maja** w Roermond, Holandia: Maria Teresa od św. Józefa Tauscher van den Bosch, założycielka Karmelitanek Bosych Serca Jezusa;

- **14 maja** w Neapolu, Włochy: Maria od Męki Naszego Pana Jezusa Chrystusa (Maria Grazia Tarallo), zakonnica ze Zgromadzenia Sióstr Ukrzyżowanych Adoratorek Eucharystii;

- **28 maja** w Viseu, Portugalia: Rita Amata od Jezusa López de Almeida, założycielka Instytutu Sióstr Jezusa, Maryi i Józefa;

- **15 czerwca** w Belo Horizonte, Brazylia: Eustachy van Lieshout, kapłan ze Zgromadzenia Najświętszych Serc Jezusa i Maryi;

- **17 września** w Brescii, Włochy: Mojżesz Tovini, kapłan diecezjalny;

- **17 września** w Budapeszcie, Węgry: Sará Salkaházi, profeska z Instytutu Służby Socjalnej, męczennica;
- **8 października** w Fiesole, Włochy: Maria Teresa od Jezusa Scilli, założycielka Sióstr Naszej Pani z Góry Karmel;
- **22 października**, w Spirze, Niemcy: Paweł Józef Nardini, kapłan diecezjalny i założyciel Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Świętej Rodziny;
- **22 października** w Bilbao, Hiszpania: Małgorzata Maria López de Maturana, założycielka Instytutu Misjonarek Najświętszej Maryi Dziewicy od Wynagrodzenia;
- **5 listopada** w San Paolo, Brazylia: Marian de la Mata Aparicio, kapłan z Zakonu św. Augustyna.

Oprócz tego na **3 grudnia 2006 roku** jest zapowiedziana a Ollur, Indie, beatyfikacja Eufrozji od Najświętszego Serca Jezusowego Eluvethingal, zakonniczy ze Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej z Góry Karmel.

D. Liczba beatyfikacji i kanonizacji

Jak już zwróciliśmy uwagę, ilość beatyfikacji i kanonizacji jest znaczna. Liczby te wielokrotnie stanowią przedmiot ożywionych dyskusji. W niektórych najnowszych publikacjach i w prasie przy opisie prac Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych powraca określenie *fabryka świętych*. Pragniemy przyjrzeć się bliżej powyższej uwadze.

1. Jan Paweł II

Sam Jan Paweł II odpowiedział już na tą uwagę, 13 czerwca 1994 roku, zwracając się do kardynałów przybyłych do Watykanu na V nadzwyczajny Konsystorz. Papież przedstawił powyższą kwestię: „Niekiedy mówi się, że dzisiaj jest za dużo beatyfikacji”. Kontynuując, odpowiedział: „Taki stan rzeczy, oprócz tego, że odzwierciedla rzeczywistość, która dzięki Bogu jest taka jaka jest, odpowiada również pragnieniu wyrażonemu przez Sobór. Ewangelia tak się rozprzestrzeniła na świecie a jej przesłanie tak się zakorzeniło, że właśnie wielka liczba beatyfikacji żywo odzwierciedla działanie Ducha Świętego i żywotność

która od niego pochodzi w najważniejszej dziedzinie życia Kościoła, którym jest właśnie świętość”³.

Zwracając się do świata laikatu, 26 listopada Roku Jubileuszowego 2000, Jan Paweł II powiedział, że „świętość nadal jest dla wierzących największym wezwaniem”. Zachęcił osoby świeckie aby „podjęły bez bojaźni to wezwanie”. Beatyfikacje i kanonizacje dokonane przez Papieża mają właśnie za cel zachęcić wiernych do podjęcia bez obaw tego wezwania do świętości. Równocześnie pragnął on ukazać konkretnych świętych i błogosławionych, tzn. ukazać świętość obecną w każdym zakątku świata.

Głębokie przekonanie o tym towarzyszyło Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II już od czasów jego posługi biskupiej w Krakowie. Wspominając swoją posługę biskupią i piotrową, tak pisał w książce *Wstańcie, chodźmy*: „jeśli mówimy o wzorcach do naśladowania, nie możemy zapomnieć o świętych. Jakże wielkim darem dla każdej diecezji są rodzimi święci i błogosławieni. Myślę, że jest to szczególnym wzruszeniem dla biskupa stawiać jako wzór konkretnych ludzi, którzy odznaczali się płynącą z wiary heroiczną cnót. Wzruszenie jest tym większe gdy chodzi o osoby, które żyły w bliskich nam czasach. Dane mi było rozpocząć procesy kanonizacyjne wielkich chrześcijan związanych z krakowską archidiecezją. Później, jako biskup Rzymu, mogłem stwierdzać heroiczną ich cnót, a po zakończeniu procesów, wpisywać ich w poczet błogosławionych i świętych”⁴.

Podczas swojej posługi pasterskiej Papież prowadził ewangelizację świata również za pośrednictwem błogosławionych i świętych. Właśnie to prowadziło go do podkreślania znaczenia świętości. W Liście Apostolskim na Trzecie Tysiąclecie, *Incarnationis mysterium*, Jan Paweł II mówi o swoim przekonaniu, że „historia Kościoła to historia świętości” (nr 11). Święci, poprzez swoje życie, świadczą o obecności i działaniu Boga samego w historii, „wyrażają Kościół w jego najgłębszej prawdzie; równocześnie zachowują Kościół od prze-

³ Jan Paweł II, *Przemówienie do kardynałów całego świata zwołanych do Watykanu na V nadzwyczajny Konsystorz (13 czerwca 1994)*, n. 10, w: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, 17/1 (1994), Città del Vaticano 1996, p. 1186.

⁴ Jan Paweł II, *Wstańcie, chodźmy!*, Kraków 2004, s. 149.

ciężności, reformują go od środka, zachęcają go do bycia nieskazitelną oblubienicą”⁵.

Duża liczba beatyfikacji i kanonizacji odpowiada głębokim przekonaniom Jana Pawła II dotyczącym żywotności i autentyczności Kościoła, ożywianego działaniem Ducha Świętego i wyrażającą się w uświęcaniu swoich członków.

2. Benedykt XVI

Również Ojciec Święty Benedykt XVI podkreśla rolę świętych i ich ważne miejsce w życiu ludzkości. W swojej pierwszej Encyklice *Deus Caritas est* stwierdza, że święci „są prawdziwymi nosicielami światła w historii, gdyż są ludźmi wiary, nadziei i miłości”⁶. W przemówieniu do młodzieży wygłoszonym 20 sierpnia 2005 roku w Kolonii, tak się wyraził: „Jedynie od świętych, jedynie od Boga bierze początek prawdziwa rewolucja, decydująca przemiana świata”⁷. Papież przypisuje świętości prawdziwą siłę rewolucyjną. Ta siła, ta moc jest zdolna doprowadzić do „decydującej przemiany świata”. Są to wspaniałe stwierdzenia, zwłaszcza gdy spojrzymy na nie w świetle współczesnej sytuacji przemocy i terroru.

W swoim przesłaniu na Zebranie Plenarne naszej Kongregacji, Benedykt XVI, przypomina, że „sprawy świętych są zaliczane do tzw. ‘causas maiores’ (sprawy większe), zarówno z uwagi na szlachetność materii jak też ich wpływ na życie ludu Bożego”⁸.

Z tego powodu Ojciec Święty zaleca, aby problematyka związana z kandydatami do chwały ołtarzy, czyli badanie heroicznego cnót, fakt męczeństwa czy domniemane cuda dokonane przez ich wstawiennictwo, była przedmiotem wnikliwego i pogłębionego studium.

W wywiadzie udzielonym telewizji bawarskiej w dniu 19 sierpnia 2006 roku, przed podróżą apostolską do Niemiec, Ojciec Święty stanął przed kwestią dużej liczby kandydatów do beatyfikacji i kanonizacji. Również i przy tej okazji podkreślił z naciskiem konieczność dogłębnego badania cnót, lub męczeństwa jak również

⁵ IDEM, *Przemówienie do młodzieży w Lucca (23 września 1989)*, n. 4, w: *Insegnamenti di Giovanni Paolo II*, XII/2 (1989), Città del Vaticano 1991, p. 623-624.

⁶ *Deus Caritas est*, 40.

⁷ Benedykt XVI, *Święci zmieniają Kościół i świat*, „L'Osservatore Romano”, wydanie polskie, 2005, nr 10, s. 25.

⁸ AAS XCVIII (2006), s. 397-401.

zwrócenia uwagi na wybór kandydatów, aby byli oni prawdziwymi przykładami świętości.⁹

E. „Studium” Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych

W tym szerokim kontekście eklesjalnym znajduje swoje miejsce „Studium” Kongregacji. Kurs ten został zorganizowany na prośby kierowane z różnych stron, bezpośrednio po reformie procedury kanonicznej spraw kanonizacyjnych i beatyfikacyjnych. Reformę tę przeprowadził Jan Paweł II w roku 1983 wraz z Konstytucją Apostolską *Divinus perfectionis Magister [Boski Mistrz Doskonałości]*. Na początku nasz Kurs miał raczej charakter wprowadzenia w problematykę i dostarczenia zainteresowanym podstawowych informacji o tym, jak prowadzić Sprawy według nowych wymagań. Następnie podjęto wysiłek, by Kurs ten miał bardziej charakter formacyjny i przeznaczony był dla tych wszystkich, którzy zamierzają pracować nad sprawami beatyfikacyjnymi, zarówno na poziomie diecezjalnym, czyli lokalnym, jak i na poziomie rzymskim, czyli centralnym.

Z biegiem lat, a upłynęło już 22 lat działalności, jakość Kursu ciągle się udoskonalała i zaczęto osiągać dobre rezultaty. Przez Kurs przeszło ponad tysiąc siedemset osób. Pochodziły one ze wszystkich kontynentów i z różnych środowisk kościelnych. Osoby te stały się później kompetentnymi pracownikami w tym sektorze życia kościelnego.

Powyższy Kurs w swym założeniu ma raczej charakter wprowadzenia teoretyczno-praktycznego. Znajduje on potem swoje uzupełnienie w konkretnej pracy, którą wielu prowadzi na różnych poziomach życia kościelnego.

Wykłady, ćwiczenia praktyczne, wymiana doświadczeń, spotkania z osobami z różnych środowisk kościelnych mają jeszcze inny cel, a mianowicie wymiar bardziej osobisty i powiązany z materią, o której tu mowa. Chodzi w nim także o nabycie pełniejszej świadomości wiary, życia według niej i refleksji nad naszym prawdziwym przeznaczeniem. W tej dziedzinie święci są postrzegani jako przyjaciele i przewodnicy, którym możemy zaufać. Oni nas poprzedzili i dlatego potrafią dobrze wskazać nam drogę, którą mamy przebyć.

⁹ Zob. L'Osservatore Romano, 19 agosto 2006.

Poświęcenie czasu i energii do zapoznania się z powyższą problematyką nie jest sprawą małej wagi. Wręcz przeciwnie, ma ono wielką wartość, ponieważ pozwala na kontakt ze świętością Boga, odzwierciedloną w Jego świętych i błogosławionych. Doświadcza się tego nie tylko dzięki działaniu Ducha Świętego, lecz również poprzez znaki o wielkim znaczeniu nadnaturalnym, jakimi są charyzmaty, męczeństwo, cnoty i cuda pojęte jako ślady obecności Boga w historii świata.

Mając świętych za towarzyszy i przyjaciół w naszej ziemskiej wędrówce ku Bogu, trzeba sobie jasno uświadomić, iż można przyjąć wezwanie do świętości i realizować je w życiu. Przykład świętych będzie w tym wielką pomocą, zwłaszcza, że jest rzeczą pewną, iż Pan Bóg nie wymaga od ludzi odpowiedzi, która przewyższałaby ich siły. Oczekuje odpowiedzi na miarę darów, którymi ich obdarował.